ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಐ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್.-ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

ಬನವಾಸಿ ರಸ್ತೆ, ಶಿರಸಿ

ಭತ್ತದ ರೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಬೆಂಕಿ ರೋಗ

ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮಚ್ಚೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆಲ್ಲ ಇಡೀ ಸಸ್ಯವೇ ಒಣಗಿ ಬೆಳೆಯು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತೆನೆ ಮುರಿದು ನೇತಾಡತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಕಾಳುಗಳು ಜೊಳ್ಳಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ.

- ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋ ಬೀಜಕ್ಕೆ 2.0 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡೈಜಿಮ್ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಕಾರ್ಬಂಡೈಜಿಮ್ 1.0 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಅಥವಾ ಎಡಿಫಿನ್‌ಪಾಸ್ 1 ಮೀ. ಲೀ. ಅಥವಾ 0.6 ಗ್ರಾಂ. ಟ್ರೈಸೈಕ್ಲೋಜೋಲ್ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು

ಎಲೆ ಕವಚದ ಮಚ್ಚೆರೋಗ

ಎಲೆ ಹೊದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಅಂಡಾಕಾರದ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂತಹ ಚುಕ್ಕೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗವು ಬೂದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉಂಗುರದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೋಗವು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಬಹುದು.

ನಿರ್ವಹಣೆ:

- ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಬಂಡೈಜಿಮ್ (1 ಗ್ರಾಂ./ ಲೀಟರ್) ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ (2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್) ಅಥವಾ ಹೆಕ್ಸಾಕೊನಾಜೊಲ್ (1 ಮಿ. ಲಿ./ಲೀ) ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಊದುಬತ್ತಿ ರೋಗ

ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆನೆಯ ಬದಲು ಉದುಬತ್ತಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಕಡ್ಡಿ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ, ಇವು ಮಾಸಲು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

ಕಾಡಿಗೆ ರೋಗ

ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಕಾಳುಗಳು ಹಳದಿ ಅಥವಾ ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ವೆಲ್ವೆಟ್ ಉಂಡೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತವೆ.

ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾಡಿಗೆ ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ರೋಗವಿಲ್ಲದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 52^{0} ಸೆ. ಉಷ್ಣಾಂಶವಿರುವ ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 10 ನಿಮಿಷ ನೆನಸಿ, ಒಣಗಿಸಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಅತಿಯಾದರೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.
- ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗವನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ಅಂತಹ ತೆನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು.